

Enstitüsü	: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı	: Eğitim Bilimleri
Programı	: Eğitim Yönetimi ve Planlaması
Tez Danışmanı	: Doç. Dr. Sultan Bilge Keskinliç Kara
Tez Türü ve Tarihi	: Yüksek Lisans – Ocak 2021

ÖĞRETMENLERİN MESLEKTEN AYRILMA NEDENLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, meslekten ayrılan öğretmenlerin mezuniyet sonrası çalışma deneyimlerine ve meslekten ayrılma nedenlerine ilişkin görüş ve deneyimlerini incelemektir. Çalışmada katılımcıların öğretmenlik mesleğini seçme nedeni, mesleğe başladıktan sonra yaşadığı deneyimler ve öğretmenlerin meslekten ayrılma nedenlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, nitel çalışma desenlerinden durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, İstanbul ilinde ikamet eden ve meslekten ayrılma olgusunu deneyimleyen 13 öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler tematik analiz tekniği ile analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin, öğretmenlik mesleği seçimine etki eden nedenler arasında bireysel nedenler, mesleğe bağlı nedenler ve dışsal nedenler olduğu belirlenmiştir. Bu etkilerin en yoğun nedeni bireysel nedenler teması altında toplanmıştır. Bunlar arasında ise en fazla verilen yanıttan en az verilen yanıtı göre; alanını sevme, çocuklara faydalı olma, istihdam kolaylığı, çocukları sevme, mesleğin olanakları, çalışma saatlerinin uygunluğu, tatilin fazla olması, mesleği sevme, idolleri olma, yeni nesle ulaşma, eski öğretmenden etkilenme, puanının o alana yetmesi ve ailenin etkisi olduğu belirlenmiştir.

Araştırma sonucuna göre öğretmenlerin meslekten ayrılmalarına etki eden nedenler arasında ekonomik nedenler, kişisel ve çevresel nedenler ve örgütsel nedenler olduğu belirlenmiştir. Sıralamada ekonomik nedenler ilk sırada yer almaktadır. Öğretmenler ekonomik nedenler olarak; maaşın düşük olmasını, maaşın geç yatmasını, emeğinin karşılığını alamama hissini ve mesai sonrası yarı zamanlı çalışmayı bildirmişlerdir.

Öğretmenler kişisel ve çevresel nedenler arasında, kendine ve ailesine zaman ayırma isteğini, yeni kariyer fırsatını, saygınlık beklentisini, işe olan uzaklık/yolun uzak olmasını, yoğun stresi, sağlık problemini, aile ve arkadaş tavsiyelerini, çocuk bakımını ve mesleğe karşı aidiyet duymamayı bildirmiştir. Örgütsel nedenler arasında ise motivasyon eksikliğini, meslektaşların olumsuz tutumunu, uzun çalışma saatleri ve hafta sonu mesaisini, güvencesiz çalışmayı, sınıfların kalabalık olmasını, eğitim yöneticisinin olumsuz tutumunu, velilerin baskısını, öğrencilerin öğretmene ilişkin olumsuz tutumunu, fazla iş yükü ve görevleri, düşük iş doyumunu, yıldırma, etik dışı davranış talebini, branşın anlaşılmasını, işin takdir edilmemesini, akademik başarı baskısını, zorunlu hizmet görevini, bakanlığın sınıf ve ders geçme politikasını, evrak işlerinin fazla olmasını, alanın öğrenciler tarafından zor algılanmasını, velilerin ilgisizliğini ve meslekten soğuma/uzaklaşmayı bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleği, Mesleği Bırakma, Öğretmen Görüşü, Durum Çalışması.

Institute : Institute of Graduate Studies
Department : Department of Education Sciences
Program : Educational Administration and Planning
Supervisor : Doç. Dr. Sultan Bilge KESKİNKILIÇ KARA
Thesis Type and Date: Master's – January 2021

**A CASE STUDY:
AN EXAMINATION OVER THE CAUSES OF THE TEACHERS
WHO LEAVE THEIR PROFESSION**

ABSTRACT

The target of this study is to examine the opinions and experiences of the teachers who left the profession regarding their post-graduation labor experiences and the reasons for leaving the profession. In the study, it is aimed to determine the causes for the participants to choose tutoring, initial experiences of their occupation, and the reasons for teachers to leave their own profession. The research was designed as a case study from qualitative analysis motives. The data were analyzed using thematic analysis technique. The study group of the research consists of 13 teachers who live in Istanbul and acquire the phenomenon of separations. The semi-structured interview form that is developed by the scrutator, has been used as the data collection tool.

As a result of the research, it has been stated that among the causes which affect teachers' choice of tutoring, individual occasions, occupational grounds, and external reasons. The most intense objects for these effects are gathered under the theme of individual occasions. Among them, it has been defined according to the least given response from the most given response; deriving pleasure from the study field, being beneficial to children, employment opportunity, communication with children, the vocational offerings, the suitability of the labor hours, excessive vacations, careerism, being an idol, reaching the new generation, influenced by the former teacher, score obtained sufficient for the chosen field of study and having the family an effect.

In accordance with the analysis result, it has been specified that economic reasons, personnel and environmental occasions, and organizational grounds are among the causes that affect teachers' leaving the profession. Economic ones come first among the reasons that affect teachers' leaving the profession. Teachers have reported among economic reasons that low salary, a late deposit of wage, a feeling of hardscrabble, and working part-time after hours.

Teachers have indicated among personnel and environmental occasions that willing to spare time for themselves and their family, the new career opportunities, the expectation of respectability, the distance/path to work, intense stress, health problems, family and friends advice, child care and not belonging to the profession; and also among the organizational grounds that lack of motivation, negative attitude of colleagues, long labor hours and weekend work, insecure labor-conditions, crowded classes, negative attitude of the principals, the pressure of parents, negative attitude of students towards teachers, excessive workload and duties, low job satisfaction, intimidation, ethics. They have verified the demand for that out-of-business behavior, not understanding the branch, not appreciating the job, academic success, compulsory service duty, the ministry's policy of passing classes and courses, excessive paperwork, difficult perception of the field by students, the indifference of parents and distancing from the profession.

Keywords: Teaching Profession, Leaving Profession, Teacher Opinion, Case Study.